

**ANYKŠČIŲ LOPŠELIS-DARŽELIS „ŽILVITIS“
TVARIŲ MOKYKLŲ ĮSIVERTINIMO LAPAS
2024-09-18**

1 sritis. Išteklių tausojimas ir prieinamumas		STATUSAS
<i>1 kriterijus: ENERGIJOS NAUDOJIMAS</i>		
	Vadovaujamesi energijos vartojimo audito, kuris atnaujinamas kartą per 5 metus, išvadomis.	TOBULINTINA
	Mokykla turi pastato energetinio efektyvumo (žaliojo pastato) sertifikatą.	TOBULINTINA
	Mokykla turi energetinių rodiklių viziją ir planą.	TOBULINTINA
	Ne mažiau 50 proc. naudojamos energijos yra iš atsinaujinančių energijos šaltinių (saulės, vėjo, biokuro, geoterminė ir kt.). Mokykla įsirengia savo jėgainę arba naudoja nuotolines.	ĮGYVENDINTA
<i>2 kriterijus: ENERGETIKOS STEBĖSENA</i>		
	Atliekama energetikos ūkio tvarumo stebėseną, vertinami pokyčiai.	TOBULINTINA
	Viešose erdvėse švieslentėse/monitoriuose, internete skelbiama informacija apie mokyklos energetinius rodiklius ir jų efektyvumo pokyčius. Mokiniai įtraukti į stebėseną (CO2 matuokliai, termometrai ir kt.).	TOBULINTINA
<i>3 kriterijus: PATALPŲ MIKROKLIMATAS</i>		
	Visus metus palaikoma tinkama patalpų temperatūra ir oro kokybė.	ĮGYVENDINTA
	Įrengtas išmanusis šildymas, pagrindinėse šildymo ir vėsinimo zonose yra programuojami termostatai. Sukurta energijos taupymo tvarka/taisyklės mokykloje.	ĮGYVENDINTA
	Efektyviai apšildytos sienos, mažiausiai 75 proc. langų yra aukštos energinio efektyvumo klasės.	TOBULINTINA
<i>4 kriterijus: APŠVIETIMAS IR ELEKTROS ĮRANGA</i>		
	Įrengtas tvarus ir energiją taupantis lauko ir vidaus erdvių apšvietimas. Įdiegta išmani šviesų išjungimo ir reguliavimo sistema.	TOBULINTINA
	Naudojami Saulės energijos lauko šviestuvai	TOBULINTINA
	Naudojama energetiškai efektyvi ir tvari biuro, buitinė technika ir klasių įranga.	TOBULINTINA
	Apšvietimas pritaikytas erdvės paskirtims, užtikrinantis gerą matomumą mokyklos teritorijoje ir patekimui į ją (skirtingų zonų – skirtingas apšvietimas pagal poreikį).	ĮGYVENDINTA
<i>5 kriterijus: VANDENS PRIEINAMUMAS IR NAUDOJIMAS</i>		
	Naudojama vandenį taupanti įranga (čiaupai, tualetų bakeliai, dušai ir kt.).	ĮGYVENDINTA
	Teikiamas kokybiškas geriamasis vanduo, vykdoma stebėseną.	ĮGYVENDINTA
	Įrengti geriamojo vandens prieigos taškai (fontanėliai ir kt.). Skatinama naudotis asmeninėmis gertuvėmis.	ĮGYVENDINTA

	Valgyklos aplinkoje įrengti praustuvai, jų aplinka skatina higienos įpročius, rankų plovimą prieš valgį ir t.t.	ĮGYVENDINTA
	Mokyklos vandens apytakos sistema nuo vandens įvado iki kanalizacijos minimaliai tarši (apsaugota nuo chemikalų ir kt.).	ĮGYVENDINTA
6 kriterijus: ENERGETIKOS IR VANDENTVARKOSEDUKACIJOS INFRASTRUKTŪRA		
	Mokiniam patrauklia forma įrengtos edukacinės priemonės supažindina su tvaria energija ir vandens taupymu.	ĮGYVENDINTA
	Įrengti ženklai ir plakatai, primenantys mokyklos bendruomenei apie vandens tausojimo svarbą.	ĮGYVENDINTA
7 kriterijus: BŪTINOSIOS HIGIENOS APLINKA		
	Sudaryta galimybė bet kuriuo metu pasinaudoti dušu.	ĮGYVENDINTA
	Mokykloje įrengtos lyčiai neutralios higienos patalpos (unisex).	ĮGYVENDINTA
	Suteikiamos reikiamos higienos priemonės (pvz., įklotai) ir įrengta jų atliekų surinkimo sistema.	NEAKTUALU
8 kriterijus: MAISTO GAMINIMO APLINKA		
	Įrengtos erdvės viduje ir lauke, kur mokiniai gali maitintis savo užkandžiais. Sudarytos galimybės pasišildyti iš namų atsineštą maistą.	NEAKTUALU
	Sudaryta galimybė mokytis maisto gaminių technologijų, nepriklausomai nuo lyties ir amžiaus, formaliajame ir neformaliajame ugdyme.	NEAKTUALU
	Mokyklos maisto ruošimo technologijų klasės aprūpintos šiuolaikine maisto gaminių, pateikimo įranga ir priemonėmis, laikantis tvarumo reikalavimų (energetinė klasė, žalioji pasirinkimas, nenaudojami vienkartiniai indai ir pan.).	ĮGYVENDINTA
9 kriterijus: KITI MOKYKLOS IŠTEKLIŲ TAUSOJIMO IR PRIEINAMUMO RODIKLIAI		
2 sritis. Judumas		STATUSAS
1 kriterijus: TVARI KELIONĖ Į MOKYKLĄ		
	Sukurtos mokyklos aplinkos jungtys su miesto judumo sistema taikant tvarumo principus (saugios, pritaikytos pėstiesiems ir tvariam transportui). Įrengti pėsčiųjų ir dviračių takai už mokyklos teritorijos	ĮGYVENDINTA
	Įrengtos patogios saugyklos dviračiams, paspirtukams, riedlentėms (pakanka vietų, patogios, saugios, su stogeliu).	ĮGYVENDINTA
	Skatinama naudotis viešuoju transportu/pavežėjimo mokyklos transportu sistema (pvz., viešojo transporto subsidijos mokytojams).	NEAKTUALU
	Bendra mokinių ir darbuotojų važiavimo asmeniniais automobiliais sistema. Mokyklos bendruomenės nariams teikiama paskata už mokinių/kolegų atvežimą.	NEAKTUALU
	Sukurta elektromobilumo sistema: laikymo vietos ir įkrovimo stotelės.	NEAKTUALU
	Sukurta dviračių ir kitų transporto priemonių dalijimosi sistema mokyklos bendruomenei.	NEAKTUALU
	Mokiniai supažindinami su dviračio gedimais ir jų taisymu, įrengta dviračių savarankiška taisykla.	NEAKTUALU
	Bendruomenės nariai skatinami už tvarios kelionės į mokyklą pasiekimus.	TOBULINTINA

2 kriterijus: JUDUMO INFRASTRUKTŪROS TVARUMAS		
	Tvarus mokyklos transporto priemonių ūkis ir panaudojimas (mažiau taršių transporto priemonių pasirinkimas).	NEAKTUALU
	Atitvarų, žaliųjų zonų kūrimas greta kelių, sporto aikštynų (įskaitant priešvėjines, priešerozines ir kt. priemonės)	NEAKTUALU
	Judumo infrastruktūros kūrimui, naudojamos tvarios medžiagos ir priemonės.	ĮGYVENDINTA
	Judumo infrastruktūra pritaikyta specialius poreikius turintiems bendruomenės nariams.	TOBULINTINA
3 kriterijus: JUDUMO STEBĖSENA		
	Mokyklos bendruomenė kuria savo darnaus judumo planą. Judumo infrastruktūra, nuolat atnaujinama.	TOBULINTINA
	Mokyklos integruotos į savivaldybių judumo priemonių planus.	TOBULINTINA
	Viešai pasiekiami stebėsenos duomenys apie mokyklos bendruomenės narių judumo įpročius (kiek į mokyklą atvyksta automobiliu, pėsčiomis, netaisium transportu) ir jų pokyčius.	TOBULINTINA
	Mokykla vadovaujasi aktyvumą skatinančios mokyklos kūrimo rekomendacijomis „Aktyvi mokykla“.	TOBULINTINA
4 kriterijus: JUDUMO EDUKACIJA		
	Sukurta efektyvi judumo, pažintinių, sveikatinimo takų sistema mokyklos aplinkoje.	TOBULINTINA
	Takai ženklinti, jų stotelėse yra informaciniai, universalūs dizaino stendai, plakatai, objektai, interaktyvios priemonės.	TOBULINTINA
	Informacija stenduose apie viešojo transporto grafikus, žemėlapiai ir kt.	NEAKTUALU
	Vykdoma viešojo transporto saugos, etikos ir elgesio edukacija.	ĮGYVENDINTA
5 kriterijus: SAUGUS EISMAS		
	Įrengtos priemonės saugiam eismui užtikrinti (apšvietimas, perėjos ir t.t.).	ĮGYVENDINTA
	Kuriamos vienodos miesto ir kaimo saugaus eismo galimybės (pav.: šaligatviai, perėjos).	ĮGYVENDINTA
	Įrengtos saugaus eismo edukacinės erdvės lauke ar viduje	ĮGYVENDINTA
	Puosenėjama mokinių saugaus eismo kultūra	ĮGYVENDINTA
6 kriterijus: KITI MOKYKLOSTVARAUS JUDUMO RODIKLIAI		
	Mokykla inicijuoja ir kuria unikalias, savo aplinkai pritaikytas tvaraus judumo priemones.	TOBULINTINA
3 sritis. Bendruomenės įtraukimas		
1 kriterijus: BENDRUOMENIŠKUMO SKATINIMAS		
	Mokiniai ir gyvenamosios vietos bendruomenė dalyvauja edukacinių erdvių ir ugdymo turinio jose planavime ir kūrime.	ĮGYVENDINTA
	Mokykla bendradarbiauja su partneriais (savivaldybė, rėmėjai, saugomų teritorijų direkcijos, ekspertai ir kt.) kurdami tvarumo iniciatyvas.	ĮGYVENDINTA
	Puosenėjamos mokyklos tradicijos ir kuriamos naujos.	ĮGYVENDINTA

	Skatinamas mokinių kūrybiškumas ir tvarus verslumas (vystomi amatai, mainai ir kt.).	ĮGYVENDINTA
	Bendruomenės narių pasiekimai yra vertinami, viešinami ir skatinami.	ĮGYVENDINTA
	Vystoma savanorystė, socialinė veikla (senelių namuose, gyvūnų prieglaudose ir kt.).	TOBULINTINA
	Užtikrinamas mokyklos bendruomenės grįžtamasis ryšys apie tvarumo iniciatyvas.	TOBULINTINA
<i>2 kriterijus: PSICHOLOGINĖ GEROVĖ IR LYGIOS GALIMYBĖS</i>		
	Vadovaujamosi visiems žinomomis bendro gyvenimo ir nesmurtinės kultūros taisyklėmis. Taisyklės viešinamos matomoje vietoje, visa bendruomenė dalyvauja jų kūrime.	ĮGYVENDINTA
	Sudaryti krizių intervencijos planai ir protokolai efektyviam psichikos sveikatos ir psichologinių problemų sprendimui.	ĮGYVENDINTA
	Vykdoma psichoaktyviųjų medžiagų vartojimo prevencija.	ĮGYVENDINTA
	Aiškūs bendruomenės susitarimai dėl medijų naudojimo tarpusavio bendravime. Mokykla aktyvi „Draugiško interneto“ programose.	ĮGYVENDINTA
	Naudojamos uniformos yra neutralios lyčių atžvilgiu arba yra galimybė pasirinkti, kokias uniformos kombinacijas dėvėti, taip leidžiant visiems mokiniams rengtis neribojant jų lyties raiškos.	ĮGYVENDINTA
	Sukurta terpė laisvai mokinių ir mokytojų meninei, emocinei ir asmeninei saviraiškai (erdvės freskoms, mokinių televizija/ radijas, virtuali erdvė ir kt.).	TOBULINTINA
	Sukurta mokinių savivaldos struktūra ir infrastruktūra, suteiktos patalpos mokinių atstovybėms.	NEAKTUALU
	Veikia idėjų ir pasiūlymų dalijimosi platforma (grįžamojo ryšio dėžutė arba lenta, internetinės apklausos, programėlės).	ĮGYVENDINTA
<i>3 kriterijus: KITI MOKYKLOS BENDRUOMENĖS ĮTRAUKIMO RODIKLIAI</i>		
	Mokykla inicijuoja ir kuria unikalias, savo aplinkai pritaikytas bendruomenės įtraukimo priemones.	TOBULINTINA
4 sritis. Kultūros ir gamtos paveldas		
<i>1 kriterijus: KULTŪRŲ ĮVAIROVĖ</i>		
	Identifikuojamos bendruomenės kultūrinės skirtybės, joms pritaikoma aplinka ir veiklos.	NEAKTUALU
	Bibliotekose, muziejuose ir kitose erdvėse pristatoma ir eksponuojama kultūrų įvairovė bei tradicijos.	ĮGYVENDINTA
	Sudaryta galimybė mokiniams bendradarbiauti ir bendrauti su mokiniais iš kitų valstybių, mainų programose, tarptautiniuose projektuose.	TOBULINTINA
	Maitinime atspindima mokinių kultūrinė įvairovė, įvairios mitybos tradicijos ir pageidavimai. Rengiamos skirtingos mitybos kultūros meniu dienos, siūlomi tradiciniai patiekalai.	NEAKTUALU
<i>2 kriterijus: BIOLOGINĖ ĮVAIROVĖ</i>		
	Dalis mokyklos teritorijos palikta laukinei gamtai (nešienaujamos pievos gabalėlis, negyva mediena ir t.t.). Identifikuojami biologinei įvairovei vertingiausi teritorijos elementai.	TOBULINTINA

	Įrengtos biologinę įvairovę skatinančios priemonės (inkilai paukščiams ir šikšnosparniams, apdulkintojų sodai, vabzdžių viešbučiai, ornitochoriniai sodai ir kt.), įrengti informaciniai stendai, mokiniams suteikiamos stebėjimo priemonės (žiūronai, mikroskopai ir t.t.).	ĮGYVENDINTA
	Mokyklos teritorijoje sudarytos sąlygos saugiai gyventi ten natūraliai apsigyvenusiems organizmams, įrašytiems į Lietuvos raudonąją knygą. Mokiniam prieinama Lietuvos raudonoji knyga.	ĮGYVENDINTA
	Mokyklos teritorijoje nesodinamos ir reguliariai naikinamos invazinių augalų rūšys.	ĮGYVENDINTA
	Sukurtas interaktyvus mokyklos teritorijos biologinės įvairovės žemėlapis (pvz., iNaturalist platformoje).	TOBULINTINA
	Mokyklos aplinkoje auginami mažiau žinomi, retai auginami maistiniai ir vaisiniai augalai.	TOBULINTINA
	Želdinių asortimente yra ir vietinės/Lietuvoje sukurtos maistinių augalų veislės.	NEAKTUALU
3 kriterijus: VANDUO LAUKO ERDVĖSE		
	Prie mokyklos įrengiami vandens telkiniai (kūdros, tvenkiniai ir kt.).	ĮGYVENDINTA
	Saugomi natūralūs vandens telkiniai, vandentėkmės, įrengiamos apsauginės zonos.	NEAKTUALU
	Puoselėjama biologinė įvairovė natūraliuose ir dirbtiniuose vandens telkiniuose, kuriamos vandens ekosistemų naudojimo edukacijoje priemonės.	NEAKTUALU
	Mokyklos bendruomenė prižiūri greta ir netoli mokyklos esančius hidrografinius objektus.	NEAKTUALU
	Želdynų (daržai, vejos ir kt.) laistymui naudojamas kritulių vanduo, taupant vandentiekio vandenį. Įrengti lietaus sodai.	NEAKTUALU
4 kriterijus: KITA NEGYVOJI GAMTA		
	Edukacinėse erdvėse panaudojami negyvosios gamtos objektai: vietovės reljefo formos, rieduliai, akmeninės sienos ir kiti geologiniai objektai. Įrengtos teminės negyvosios gamtos ekspozicijos.	TOBULINTINA
	Ant negyvos gamtos objektų (riedulių, mūro ar akmenų sienų) sukurtos mikrobuveinės samanoms, kerpėmis ir kitoms rūšims.	TOBULINTINA
	Įrengtos geologinių pavyzdžių ir naudingų iškasenų ekspozicijos, akcentuojant vietovės išskirtinumą.	TOBULINTINA
	Sodinami gruntą valantys (fitoremediacija) augalai.	NEAKTUALU
	Įrengtos supažindinimo su dirvožemiu ir jo biologine įvairove priemonės (stendai, dirvožemio pjūvių įrengimas ir kt.).	TOBULINTINA
5 kriterijus: KITI MOKYKLOS KULTŪROS IR GAMTOS PAVELDO RODIKLIAI		
	Mokykla inicijuoja ir kuria unikalias, savo aplinkai pritaikytas kultūros ir gamtos paveldo priemones.	TOBULINTINA
5 sritis. Saugumas ir sveikata		
1 kriterijus: CIVILINĖ SAUGA		
	Pirmosios pagalbos priemonės prieinamos visiems.	ĮGYVENDINTA
	Sukurti aiškūs civilinės saugos algoritmai: signalai, jų perdavimo tvarka ir elgesys, veiksmų nuoseklumas.	ĮGYVENDINTA

	Numatytos ir įrengtos priemonės siekiant užtikrinti bendruomenės apsaugą atsiradus hibridinėms ir karo grėsmėms (kolektyvinės apsaugos statiniai, priedangos, kitos alternatyvios pasislėpimo vietos).	TOBULINTINA
	Suprantamai ir kūrybiškais būdais bendruomenė informuojama apie civilinės saugos planus, elgesį skirtingose nelaimingų atsitikimų situacijose.	ĮGYVENDINTA
	Numatytos saugios zonos, evakuacijos maršrutai, aiškus jų žymėjimas.	ĮGYVENDINTA
	Mokykla turi išgyvenimo priemones, sudarytos galimybės jas naudoti. Įrengtos išgyvenimo įgūdžių lavinimo erdvės.	TOBULINTINA
	Bendruomenės taisyklėmis, susitarimais ir įtrauktimi grįsta mokyklos saugos sistema.	TOBULINTINA
2 kriterijus: HIGIENA IR SAUGUMAS		
	Vidaus ir išorės erdvės yra sveikata stiprinančios ir saugios, vadovaujamosi higienos normomis, įrenginiai atitinka ugdytinių amžių. Aplinkoje nėra pavojų keliančių infrastruktūros elementų.	ĮGYVENDINTA
	Mokyklos vidaus ir lauko erdvėse neauginami/nesodinami nuodingi bei kiti sveikatai pavojingi augalai. Seniau sodinti daugiamečiai sveikatai pavojingi augalai (pvz. medžiai nuodingais vaisiais) pažymėti informacinėmis lentelėmis arba kitomis saugos priemonėmis.	ĮGYVENDINTA
3 kriterijus: SUBALANSUOTA MITYBA		
	Visiems mokiniams sudarytos sąlygos valgykloje gauti subalansuotos mitybos produktus ir patiekalus.	ĮGYVENDINTA
	Sveikatos problemų (alergijos, cukrinis diabetas ir kt.) turintys mokiniai gali pasirinkti jiems tinkamą maistą. Valgyklose pateikiama informacija apie alergenų, maisto kaloringumą.	ĮGYVENDINTA
	Mėsos ir/arba kitų gyvulinės kilmės produktų nevartojančios mokiniai ir mokytojai mokyklos valgykloje kasdien turi galimybę maitintis pilnaverčiu, pakankamai baltymų ir kitų būtinų maisto medžiagų turinčiu maistu.	TOBULINTINA
	Mokykloje nėra galimybių įsigyti nesveiką maistą (mokyklos valgykloje užtikrinta galimybė pasirinkti sveikesnius patiekalus ir užkandžius). Maisto automatų ir panašių įrenginių tiekėjai prekiauja sveikesniais produktais.	NEAKTUALU
4 kriterijus: SVEIKOS MITYBOS ŠVIETIMAS		
	Valgykla, vidaus ir lauko erdvės naudojamos informacijos pateikimui apie pilnavertę mitybą, gerą savijautą. Įrengtos interaktyvios maisto piramidės, plakatai, ekranai ir kt. apie sveiką gyvenseną, mitybą ir produktų ženklumą.	ĮGYVENDINTA
	Mokiniams patraukliai ir suprantamai pateikta informacija apie patiekalų maistingumą ir sudėtį.	ĮGYVENDINTA
	Sukurta aplinka, skatinanti lėtą ir dėmesingą valgymą, socialinį bendravimą.	ĮGYVENDINTA
5 kriterijus: KITI MOKYKLOS SAUGUMO IR SVEIKATOS RODIKLIAI		
	Mokykla inicijuoja ir kuria unikalias, savo aplinkai pritaikytas saugumo ir sveikatos priemones.	TOBULINTINA
6 sritis. Neigiamo poveikio aplinkai mažinimas		
1 kriterijus: DAIKTŲ VARTOJIMO ĮPROČIAI		

	Mokykloje vyrauja rusiavimo, daugkartinio daiktų naudojimo kultūra, mažinamas vienkartinų priemonių kiekis bendroje vartosenoje.	TOBULINTINA
	Įrengti dalijimosi daiktais taškai (DĖK`UI stotelės principu), mažosios bibliotekėlės, augalų atiduotuvės ir t.t.	TOBULINTINA
	Įrengtos dirbtuvės mokiniams daiktų remontavimui, rūbų taisymui.	NEAKTUALU
	Sukurta atsakingo popieriaus ir kitų kanceliarinių priemonių vartojimo kultūra.	ĮGYVENDINTA
	Dalis atliekų kaip žaliava naudojama kūrybiniais tikslais (menams, techninei kūrybai ir kt.).	ĮGYVENDINTA
2 kriterijus: ATLIEKŲ PREVENCIJOS ŠVIETIMAS		
	Matomose vietose mokyklos erdvėse, skirtingo amžiaus mokiniams, suprantamais būdais pateikta informacija, apie tvarių prekių ženklimą, jų perdirbimo ir rūšiavimo galimybes.	ĮGYVENDINTA
	Sukurtos atliekų pažinimo, ženklavimo mini ekspozicijos mokyklų erdvėse (galimybė pažinti atliekų tipus, įvairovę, mokyti rinktis pirkinis).	TOBULINTINA
3 kriterijus: ATLIEKOS IR RŪŠIAVIMAS		
	Sukurtas šiuolaikinis atliekų tvarkymo ciklas, turintis minimalų poveikį aplinkai ir žmonių sveikatai.	ĮGYVENDINTA
	Įrengtos atliekų rūšiavimo aikštelės yra saugios, uždaromos, vykdoma atliekų pokyčių apskaita.	ĮGYVENDINTA
	Įrengtos atliekų rūšiavimo dėžės mokyklos aplinkoje, patogiose vietose.	ĮGYVENDINTA
	Sukurtos edukacinės erdvės apie pakuočių žymėjimą, atliekų rūšiavimą ir perdirbimą.	TOBULINTINA
4 kriterijus: TVARŪS PRODUKTAI		
	Laikomasi „lėto maisto“ (slow food) principų: geras (good), švaru/tvaru (clean), sąžininga kainodara (fair).	TOBULINTINA
	Taikomi sąžiningos prekybos reikalavimai (perkami produktai iš ūkių, plantacijų ir gamyklų, kuriose taikoma atsakinga darbo, sveikatos ir saugos praktika).	TOBULINTINA
	Valgiaraštyje pirmenybė teikiama šviežiams, sezoniniams produktams.	ĮGYVENDINTA
	Naudojama daugiau augalinės kilmės produktų, taip mažinant mėsos gamybos poveikį aplinkai. Į valgiaraščius įtraukiami patrauklūs vegetariški ir veganiški patiekalai, tenkinant įvairios mitybos nuostatas ir poreikius.	TOBULINTINA
	Pirmenybė teikiama produktams iš tvarių ūkių ir gamintojų, atsižvelgiant į produktų ekologinį ženklimą (pvz. „Rakto skylutė“, ES ekologinio maisto ženklas ir kt.).	ĮGYVENDINTA
5 kriterijus: MAISTO ATLIEKŲ SISTEMA		
	Įgyvendinama veiksminga maisto atliekų stebėseną ir kontrolę. Mokiniai įtraukiami į stebėsenos procesą.	ĮGYVENDINTA
	Optimizuotas maisto produktų pakuočių atliekų kiekis, jos rūšiuojamos arba dalis panaudojama antriniam tikslams (antrą kartą, kūrybiniam mokinių darbams ir pan.).	ĮGYVENDINTA
	Didžioji dalis išgytų maisto produktų suvartojama pagal pirminę paskirtį.	ĮGYVENDINTA
	Svediškas/dalinis švediškas stalas mokyklos valgykloje (garnyro, salotų bufetas), vaikai patys gali įsidėti maisto.	ĮGYVENDINTA
	Sudaryta galimybė maisto atliekų naudojimui antriniam tikslams (ūkio gyvūnams, kompostui).	ĮGYVENDINTA
6 kriterijus: ORGANINĖS ATLIEKOS		

	Įrengti kompostavimo konteineriai ar aikštelės skirtingų tipų atliekom.	ĮGYVENDINTA
	Dalis medžių lapų rudenį paliekama irti natūraliai, turtinama dirvožemio ekosistema.	ĮGYVENDINTA
	Suteikiama galimybė mokiniams stebėti organines atliekas skaidančius organizmus (pvz., sliekynai).	TOBULINTINA
7 kriterijus: PAVOJINGŲ ATLIEKŲ SURINKIMAS		
	Įrengtos ir paženklintos elementų surinkimo vietos.	ĮGYVENDINTA
	Galimybė surinkti nereikalingus smulkius elektronikos prietaisus.	ĮGYVENDINTA
	Mokyklos edukacinėse erdvėse nenaudojamos senos padangos ir kitos pavojingos atliekos.	TOBULINTINA
8 kriterijus: NUOTEKŲ SISTEMA		
	Vykdoma periodinė nuotekų rodiklių stebėseną. Nuotekų užterštumas neviršija nuotekų tvarkymo reglamente nustatytų leistinų koncentracijų.	NEAKTUALU
	Mokyklos edukacinėse erdvėse įrengiami mokymo paskirtį turintys biologinio valymo įrenginiai.	NEAKTUALU
9 kriterijus: KITI MOKYKLOS NEIGIAMO POVEIKIO APLINKAI MAŽINIMO RODIKLIAI		
	Mokykla inicijuoja ir kuria unikalias, savo aplinkai pritaikytas poveikio aplinkai mažinimo priemones.	TOBULINTINA
7 sritis. Viešosios erdvės		
1 kriterijus: VIDAUS IR LAUKO ĮRENGIMAS		
	Kuriant mokyklos aplinkas vadovaujamosi universalaus dizaino principais, atsižvelgiama į vaikų, asmenų su negalia ir skirtingų lyčių interesus, suteikiama saugi, įtrauki mokymosi aplinka visiems.	ĮGYVENDINTA
	Atsižvelgiant į bendruomenės poreikius naudojama moderni, kokybiška, tvari ir ilgalaikė mokyklos vidaus įranga (durys, langai, grindų dangos, baldai ir kt.), atitinkanti estetikos, efektyvumo, suderinamumo principus.	ĮGYVENDINTA
	Naudojamos vietinėmis medžiagomis ir gamintojų paslaugomis. Statybai ir renovacijai naudojamos ekologiškos/perdirbtos medžiagos.	TOBULINTINA
2 kriterijus: ŽALIOSIOS ERDVĖS		
	Kryptingai parinkti želdiniai, tinkantys ugdymo turiniui. Augalų rūšių įvairovė derinama su ugdymo programomis. Želdinama planingai, želdinių planavimas conceptualus. Kūrime dalyvauja mokiniai.	ĮGYVENDINTA
	Sodinami pavėsį teikiantys želdiniai (žaidimų aikštelėms, lauko klasėms ir mokyklos pastatui). Įrengti žalieji stogai, naudojamas horizontalus želdinimas.	ĮGYVENDINTA
	Taupomas laistymo vanduo (veiksmingos želdinių drėkinimo sistemos, lašelinis drėkinimas, drėgmės jutikliai). Sodinami sausrai atsparūs augalai.	NEAKTUALU
	Sukurtas sensorinis sodas su augalais, stimuliuojančiais uoslę, lytėjimą, garsą ir regą.	TOBULINTINA
3 kriterijus: SPORTO IR POILSIO INFRASTRUKTŪRA		
	Aikštynų ir fizinio aktyvumo galimybių įvairovė. Fizinio aktyvumo skatinimui panaudojamos laisvos erdvės, netradiciniai elementai/sprendimai.	ĮGYVENDINTA

	Aktyvios mokyklos išorinės erdvės: kiemas, stadionas, parkas, takeliai, karstymosi sienelės, tinklai, lauko treniruokliai, labirintai. Kuriamos patyriminės erdvės (basų kojų takai, laipiojimo sienelės, kliūčių ruožai, žaidimų erdvės).	ĮGYVENDINTA
	Sudaroma galimybė mokiniams sporto infrastruktūra/ priemonėmis naudotis po pamokų ir pertraukų metu.	NEAKTUALU
	Sukurta rezervacijos sistema, pagal kurią galima naudotis sporto infrastruktūra po darbo valandų. Jei įmanoma, sudaroma galimybė infrastruktūra naudotis miesto bendruomenei.	NEAKTUALU
	Įrengtos poilsio ir ramybės zonos viduje ir lauke, mokyklos erdvė kuria teigiamą ir pozityvią psichologinę būseną.	TOBULINTINA
	Sukurta socializacijos erdvės (stalo žaidimų zonos, amfiteatrai, kino salės ir kt.).	ĮGYVENDINTA
	Įrengtos emocijų pažinimo erdvės ir priemonės (emocijų ratas, interaktyvūs žaidimai, apklausos ir t.t.).	NEAKTUALU
	Sudaryta galimybė saugiai mokytis ir leisti laisvalaikį gamtoje.	ĮGYVENDINTA
4 kriterijus: JUDUMAS PAMOKOS METU		
	Sudaryta galimybė mokytis „klasėse be sienų“: lauko klasėse, koridoriuose, vestibuliuose, bibliotekoje, mokyklos kieme ir kitose vidinėse bei išorinėse mokyklos erdvėse.	ĮGYVENDINTA
	Skatinamas/plėtojamas judėjimo elementų įtraukimas ne tik fizinio ugdymo, bet ir kitose pamokose.	ĮGYVENDINTA
	Sėdėjimo laikas trumpinamas aktyviomis priemonėmis (įrengiant reguliuojamo aukščio vietas, keičiant sėdėjimo padėtis sėdint ant kamuolių, pusiausvyros pagalvėlių ir kt.).	ĮGYVENDINTA
	Fiziniam aktyvumui naudojamos išmaniosios technologijos (edukacinės programėlės, interaktyvios grindys, virtualieji aktyvūs žaidimai ir kt.).	ĮGYVENDINTA
	Kultivuojamos naujos, mažiau žinomos sporto šakos. Įrengtos joms reikalingos priemonės.	NEAKTUALU
	Infrastruktūra naudojama visus metus, inventorių reguliariai atnaujinamas.	ĮGYVENDINTA
5 kriterijus: INFORMACIJOS PRIEIGA		
	Sukurtos galimybės naudotis informacinėmis ir ryšių technologijomis bei užtikrinta visuotinė prieiga prie interneto. Bendruomenės nariams ir svečiams įrengti nemokamo interneto prieigos taškai klasėse, bibliotekose, informacijos centruose.	ĮGYVENDINTA
	Audiovizualinė sistema (stendai, plakatai, mokyklos televizija ir radijas) siejama su darniu vystymusi, pritaikyta specialių poreikių mokiniams.	NEAKTUALU
6 kriterijus: KITI MOKYKLOS TVARIŲVIEŠŲJŲ ERDVIŲ RODIKLIAI		
	Mokykla inicijuoja ir kuria unikalias, savo aplinkai pritaikytas tvarių viešųjų erdvių priemones.	TOBULINTINA
8 sritis. Vietovių ryšiai		
1 kriterijus: ŽALIEJI PIRKIMAI		
	Vykdomi pirkimai iš vietinių, etikos nuostatomis besivadovaujančių gamintojų, kuriems svarbi socialinė atsakomybė, biologinės įvairovės apsauga ir kiti tvarumo kriterijai.	ĮGYVENDINTA

	Įsigyjamos prekės ir paslaugos atitinka ekologinius ir sąžiningos prekybos reikalavimus (vadovaujamosi jų ženkliniu).	ĮGYVENDINTA
	Mokyklos valgykloje parduodami minimaliai supakuoti produktai.	NEAKTUALU
	Perkamas perdirbto popieriaus ir plastiko produktai, naudoti baldai ir kt.	TOBULINTINA
<i>2 kriterijus: TRUMPAMAISTO TIEKIMO GRANDINĖ</i>		
	Perkami maisto produktai iš regione įsikūrusių ūkių, gamyklų, taip palaikant vietinius gamintojus (local food). Yra ne daugiau kaip vienas tarpininkas tarp ūkio ir maitinimo organizatoriaus.	TOBULINTINA
	Mokyklos aplinkoje auginami žalumynai, prieskoniai, vaisiai ir daržovės.	ĮGYVENDINTA
<i>3 kriterijus: ŽEMDIRBYSTĖ MOKYKLOJE</i>		
	Mokykloje įrengiami mokomieji daržai, sodai, šiltnamiai, medelynai, vaistažolių ir prieskonių lysvės, kompostinės, yra reikalingos augalų priežiūros priemonės.	ĮGYVENDINTA
	Mokyklos aplinkoje augalai auginami ekologinės žemdirbystės principais.	TOBULINTINA
	Žemės ūkio augalų auginime dalyvauja mokiniai (sodina, renka ir vertina derlių, mokosi prižiūrėti, rengia derliaus parodas ir kt.).	ĮGYVENDINTA
	Augalai pažymėti informacinėmis lentelėmis arba QR kodais su aprašymais.	TOBULINTINA
	Įrengta dalijimosi derliumi stotelė/vieta mokyklos bendruomenei (galima pasiimti vaisių ir daržovių, atnešti savo užaugintų kitiems).	ĮGYVENDINTA
<i>4 kriterijus: TVARUS TURIZMAS IR KELIONĖS</i>		
	Sukurta mokymosi ne mokyklos erdvėse galimybių sistema (saugomos teritorijos, muziejai ir kt.).	ĮGYVENDINTA
	Mokyklos apylinkių žinomumo didinimas turizmui ir lankytojams patraukti (miestelio patrauklumo didinimas, mokyklos muziejus, paveldo objektai ir jų edukacinio potencialo atskleidimas, amatų centrai).	NEAKTUALU
	Sukurta apgyvendinimo infrastruktūra mainų turizmui (palapinės, kelionių nameliai ir kt.).	NEAKTUALU
<i>5 kriterijus: KITI MOKYKLOS TVARIŲ VIETOVĖS RYŠIŲ RODIKLIAI</i>		
	Mokykla inicijuoja ir kuria unikalias, savo aplinkai pritaikytas tvarių vietovės ryšių priemones.	TOBULINTINA
Lentelės užpildymas		98,86%